

2.3.2. Δείγμα τριχοειδικού αίματος (Νύξη πτέρνας)

ΥΛΙΚΑ

- Καθαρά εξεταστικά γάντια – λάτεξ-.
- Τολύπιο εμποτισμένο με αντισηπτικό διάλυμα.
- Στεγνά τολύπια.
- Αποστειρωμένοι σκαριφιστήρες (lancet) (εάν αυτοί δεν είναι διαθέσιμοι, χρησιμοποιείτε βελόνα των 24 gauge).
- Τριχοειδικά σωληνάρια ή άλλα κατάλληλα σωληνάρια συλλογής από γυαλί.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

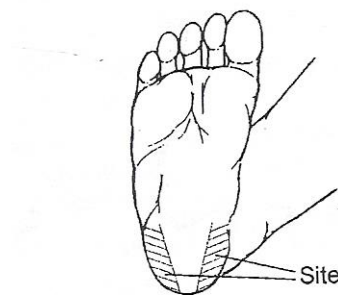
- Συγκεντρώνετε τα απαραίτητα υλικά.
- Ακολουθείτε τις αρχές για την πρόληψη των λοιμώξεων.
- Πλένετε τα χέρια και φοράτε καθαρά εξεταστικά γάντια –λάτεξ-.
- Προετοιμάστε το δέρμα της πτέρνας με τολύπιο εμποτισμένο με αντισηπτικό διάλυμα και το αφήνουμε να στεγνώσει.
- Λυγίστε το πόδι προς τα πάνω προς τον μηρό και κρατήστε το σε αυτή τη θέση με το ένα χέρι.
- Πιέζετε την πτέρνα αρκετά σφικτά ώστε να γίνει κόκκινη (όχι όμως τόσο πολύ ώστε να αλλάξει χρώμα και από κόκκινη να γίνει άσπρη).
- Τρυπήστε το δέρμα (περίπου 1 έως 2 χιλιοστά βάθος) σταθερά με τον σκαριφιστήρα¹:
 - Σημαδεύετε προς την έξω ή την έσω πλευρά της πτέρνας (εικόνα 13, σελ. 96).
 - Αποφεύγετε το κέντρο της πτέρνας για αποφυγή του κινδύνου εμφάνισης λοιμώξεων.
 - Αποφεύγετε να τρυπάτε σημεία που έχουν τρυπηθεί ξανά, εάν αυτό είναι εφικτό.
- Πιέζετε την πτέρνα απαλά και κατά διαστήματα για να βελτιώσετε/ βοηθήσετε την ροή του αίματος. Αποφεύγετε την υπερβολική πίεση και το τρίψιμο της

¹ ένα μικροσκοπικό τρύπημα είναι περισσότερο δυσάρεστο για το νεογνό γιατί θα χρειαστεί περισσότερο χρόνο για τη συλλογή του αίματος και απαιτεί παρατεταμένη πίεση στην πτέρνα. Σε μερικές περιπτώσεις, ένα δεύτερο τρύπημα στην πτέρνα μπορεί να απαιτείται. Υπερβολικά βαθιά τρυπήματα στην πτέρνα όμως μπορεί να προκαλέσουν εκδορές, λοίμωξη και ουλή.

πτέρνας, γιατί αυτό μπορεί να προκαλέσει μελάνιασμα ή αραίωση του αίματος με υγρό των ιστών και να οδηγήσει σε ανακριβή αποτελέσματα.

- Συγκεντρώστε το αίμα μέσα στο σωληνάριο, λαμβάνοντας επαρκή ποσότητα αίματος για την διεξαγωγή όλων των απαραίτητων εργαστηριακών εξετάσεων.
- Μετά την ολοκλήρωση της συλλογής του αίματος, ο βοηθός ασκεί προσεκτικά πίεση στο σημείο της παρακέντησης με στεγνό τούλιπο για μερικά λεπτά ώστε να μην δημιουργηθεί μελάνιασμα.
- Καταγράφετε τον όγκο αίματος που ελήφθει.

Εικόνα 13: Δείγμα τριχοειδικού αίματος

Πηγή: WHO, 2006

2.3.3. Μέτρηση γλυκόζης αίματος

Για την μέτρηση της γλυκόζης του αίματος χρησιμοποιούνται συγκεκριμένες εργαστηριακές μέθοδοι. Εάν οι εργαστηριακές μέθοδοι δεν είναι διαθέσιμες, χρησιμοποιούνται χάρτινες ταινίες αντίδρασης/καταμέτρησης γλυκόζης, οι οποίες έχουν φτιαχτεί για νεογνά. Σημειώνετε ότι αυτές οι χάρτινες ταινίες αντίδρασης/καταμέτρησης μπορεί να υποεκτιμούν την τιμή της γλυκόζης του αίματος κατά 0,5 έως 1,0 mmol/l.

- Συγκεντρώνετε ο απαραίτητος εξοπλισμός και τα υλικά.
- Διαβάζονται οι οδηγίες για της ταινίες καταμέτρησης.
- Λαμβάνετε το δείγμα του αίματος.
- Μεταφέρεται η απαιτούμενη ποσότητα/ όγκος αίματος πάνω στην ταινία καταμέτρησης, συνήθως σε μία περιοχή της μύτης της ταινία, μεριμνάτε ώστε να καλυφθεί όλη η απαιτούμενη περιοχή με μία ή δύο σταγόνες αίματος την ίδια στιγμή.

- Αφήνετε το αίμα στην ταινία για το απαιτούμενο χρονικό διάστημα – συνήθως 60 δευτερόλεπτα.
- Σκουπίζετε ή ξεπλένετε το αίμα, χρησιμοποιώντας τρεχούμενο νερό, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- Υπολογίζετε η γλυκόζη του αίματος:
 - Αμέσως συγκρίνετε το χρώμα πάνω στην ταινία με το χρώμα στο διάγραμμα (συνήθως στην συσκευασία/κουτί των ταινιών καταμέτρησης) για να υπολογιστεί η γλυκόζη του αίματος.
 - Βελτιώνεται την ακρίβεια αυτής της μεθόδου με την χρήση reflectance μέτρων (προμηθεύεστε από τον κατασκευαστή της ταινίες καταμέτρησης), εάν είναι διαθέσιμες ώστε να διαβάσετε την αλλαγή του χρώματος στην ταινία καταμέτρησης.
- Εάν η γλυκόζη του αίματος είναι λιγότερο από 25mg/dl (1.1 mmol/l), επιβεβαιώνεται με εργαστηριακές μετρήσεις, εάν είναι δυνατόν.